

วิชา **สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม** ส15101

1. จำนวน 2 ชั่วโมง/สัปดาห์

จำนวน 35 ชั่วโมง / ภาคเรียน

2. ผู้เขียนคู่มือ

ชื่อ นางพจนีย์ รักษาราษฎร์

สถานที่ทำงาน

ตำแหน่งครูผู้สอน

โรงเรียนวังไกลกังวลอำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

โทรศัพท์ 0 3251 4170 โทรสาร 0 3251 4170

กำหนดการเรียนรู้รายชั่วโมง และสิ่งที่โรงเรียนปลายทางต้องเตรียม

รายวิชา สังคมศึกษา รหัสวิชา ส15101

ครั้งที่	วัน/เดือน/ปี (เวลา)	จำนวน (ชั่วโมง)	เรื่องที่สอน	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สิ่งที่ ร.ร.ปลายทาง ต้องเตรียม (ครู/นักเรียน)
1	พ 20 พ.ค. 58 12.30 - 13.30 น.	1/60	หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ความสำคัญทางศาสนา แนะนำสาระการเรียนรู้/ทดสอบก่อนเรียน		แบบเรียนสังคมฯ ใบความรู้/ใบงาน
2	ศ 22 พ.ค. 58 09.30 - 10.30 น.	1/60	พุทธประวัติ	ส 1.1 ป. 5/2	แบบเรียนสังคมฯ ใบความรู้/ใบงาน
3	พ 27 พ.ค. 58 12.30 - 13.30 น.	1/60	วันสำคัญทางศาสนา (วันวิสาขบูชา)	ส 1.1 ป. 5/1 ส 1.2 ป. 5/2	แบบเรียนสังคมฯ ใบความรู้/ใบงาน
4	ศ 29 พ.ค. 58 09.30 - 10.30 น.	1/60	พุทธประวัติ (โปรดพระพุทธรูป)	ส 1.1 ป. 5/1 ส 1.2 ป. 5/2	แบบเรียนสังคมฯ ใบความรู้/ใบงาน
5	พ 3 มิ.ย. 58 12.30 - 13.30 น.	1/60	พุทธประวัติ (พุทธกิจ)	ส 1/1 ป. 5/2	แบบเรียนสังคมฯ ใบความรู้/ใบงาน
6	ศ 5 มิ.ย. 58 09.30 - 10.30 น.	1/60	ศาสนา (คริสต์/อิสลาม)	ส 1/1 ป. 5/2	แบบเรียนสังคมฯ ใบความรู้/ใบงาน
7	พ 10 มิ.ย. 58 12.30 - 13.30 น.	1/60	ศาสนา (พราหมณ์-ฮินดู)	ส 1/1 ป. 5/2	แบบเรียนสังคมฯ ใบความรู้/ใบงาน
8	ศ 12 มิ.ย. 58 09.30 - 10.30 น.	1/60	ความสำคัญของศาสนา	ส 1/1 ป. 5/2	แบบเรียนสังคมฯ ใบความรู้/ใบงาน
9	พ 17 มิ.ย. 58 12.30 - 13.30 น.	1/60	หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 คนดีศรีพุทธศาสนา พุทธสาวก (พระโสณโกฬวิริยะ)	ส 1.1 ป. 5/3	แบบเรียนสังคมฯ ใบความรู้/ใบงาน
10	ศ 19 มิ.ย. 58 09.30 - 10.30 น.	1/60	ชาดก(จุฬเสฏฐิชาดก วันฉัตรโรหชาดก)	ส 1.1 ป. 5/3	แบบเรียนสังคมฯ ใบความรู้/ใบงาน
11	พ 24 มิ.ย. 57 12.30 - 13.30 น.	1/60	พุทธศาสนิกชนตัวอย่าง	ส 1.1 ป. 5/3	แบบเรียนสังคมฯ ใบความรู้/ใบงาน
12	ศ 26 มิ.ย. 58 09.30 - 10.30 น.	1/60	หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 หลักธรรมนำชีวิต คัมภีร์ของศาสนา (พระไตรปิฎก)	ส 1.1 ป. 5/4	แบบเรียนสังคมฯ ใบความรู้/ใบงาน

กำหนดการเรียนรู้รายชั่วโมง และสิ่งที่โรงเรียนปลายทางต้องเตรียม

รายวิชา สังคมศึกษา รหัสวิชา ส15101

ครั้งที่	วัน/เดือน/ปี (เวลา)	จำนวน (ชั่วโมง)	เรื่องที่สอน	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สิ่งที่ ร.ร.ปลายทาง ต้องเตรียม (ครู/นักเรียน)
13	พ 1 ก.ค. 58 12.30 - 13.30 น.	1/60	พระรัตนตรัย (ศรัทธา 4) พระพุทธ (พุทธจริยา 3)	ส 1.1 ป. 5/5 ป. 5/7	แบบเรียนสังคมฯ ใบความรู้/ใบงาน
14	ศ 3 ก.ค. 58 09.30 - 10.30 น.	1/60	พระธรรม (อริยสัจ 4 หลักกรรม)	ส 1.1 ป. 5/5 ป. 5/7	แบบเรียนสังคมฯ ใบความรู้/ใบงาน
15	พ 8 ก.ค. 58 12.30 - 13.30 น.	1/60	ไตรสิกขา	ส 1.1 ป. 5/5 ป. 5/7	แบบเรียนสังคมฯ ใบความรู้/ใบงาน
16	ศ 10 ก.ค. 58 09.30 - 10.30 น.	1/60	โอวาท 3 (เบญจศีล อบายมุข 4)	ส 1.1 ป. 5/5 ป. 5/7	แบบเรียนสังคมฯ ใบความรู้/ใบงาน
17	พ 15 ก.ค. 58 12.30 - 13.30 น.	1/60	โอวาท 3 (เบญจธรรม บุญกิริยาวัตถุ 3)	ส 1.1 ป. 5/5 ป. 5/7	แบบเรียนสังคมฯ ใบความรู้/ใบงาน
18	ศ 17 ก.ค. 58 09.30 - 10.30 น.	1/60	โอวาท 3 (อคติ 4 อิทธิบาท 4)	ส 1.1 ป. 5/5 ป. 5/7	แบบเรียนสังคมฯ ใบความรู้/ใบงาน
วันที่ 22-24 กรกฎาคม 2558 วันสอบกลางภาค					
19	พ 29 ก.ค. 58 12.30 - 13.30 น.	1/60	โอวาท 3 (กตัญญูกตเวทิต่อพระพุทธ ศาสนา)/วันสำคัญ	ส 1.1 ป. 5/5 ป. 5/7	แบบเรียนสังคมฯ ใบความรู้/ใบงาน
วันศุกร์ที่ 31 กรกฎาคม 2558 หยุดวันเข้าพรรษา					
20	พ 5 ส.ค. 58 12.30 - 13.30 น.	1/60	โอวาท 3 (มงคล 38)	ส 1.1 ป. 5/5 ป. 5/7	แบบเรียนสังคมฯ ใบความรู้/ใบงาน
21	ศ 7 ส.ค. 58 09.30 - 10.30 น.	1/60	พุทธศาสนาสุภาพิต/ประเมินผล	ส 1.1 ป. 5/5 ป. 5/7	แบบเรียนสังคมฯ ใบความรู้/ใบงาน
วันพุธที่ 12 สิงหาคม 2558 หยุดวันเฉลิมพระชนมพรรษาสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ					
22	ศ 14 ส.ค. 58 09.30 - 10.30 น.	1/60	หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 วิถีธรรมวิถีพุทธ พิธีกรรมทางศาสนา (การจัดพิธีกรรม)	ส 1.2 ป. 5/1	แบบเรียนสังคมฯ ใบความรู้/ใบงาน
23	พ 19 ส.ค. 58 12.30 - 13.30 น.	1/60	การถวายสังฆทาน/งานบุญมงคล	ส 1.2 ป. 5/2	แบบเรียนสังคมฯ ใบความรู้/ใบงาน
24	ศ 21 ส.ค. 58 09.30 - 10.30 น.	1/60	มารยาทชาวพุทธ	ส 1.2 ป. 5/3	แบบเรียนสังคมฯ ใบความรู้/ใบงาน

กำหนดการเรียนรู้รายชั่วโมง และสิ่งที่โรงเรียนปลายทางต้องเตรียม

รายวิชา สังคมศึกษา รหัสวิชา ส15101

ครั้งที่	วัน/เดือน/ปี (เวลา)	จำนวน (ชั่วโมง)	เรื่องที่สอน	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สิ่งที่ ร.ร.ปลายทาง ต้องเตรียม (ครู/นักเรียน)
25	พ 26 ส.ค. 58 12.30 - 13.30 น.	1/60	หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 การบริหารจิต เจริญปัญญา สวดมนต์ไหว้พระ 1	ส 2.2 ป. 5/6	แบบเรียนสังคมฯ ใบความรู้/ใบงาน
26	ศ 28 ส.ค. 58 09.30 - 10.30 น.	1/60	สวดมนต์ไหว้พระ 2	ส 2.1 ป. 5/1	แบบเรียนสังคมฯ ใบความรู้/ใบงาน
27	พ 2 ก.ย. 58 12.30 - 13.30 น.	1/60	หน่วยการเรียนรู้ที่ 6 พลเมืองดี ตามวิถีประชาธิปไตย สถานภาพและบทบาท	ส 2.1 ป. 5/1	แบบเรียนสังคมฯ ใบความรู้/ใบงาน
28	ศ 4 ก.ย. 58 09.30 - 10.30 น.	1/60	สิทธิเสรีภาพและหน้าที่	ส 2.1 ป. 5/1	แบบเรียนสังคมฯ ใบความรู้/ใบงาน
29	พ 9 ก.ย. 58 12.30 - 13.30 น.	1/60	คุณลักษณะพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย	ส 2.1 ป. 5/1	แบบเรียนสังคมฯ ใบความรู้/ใบงาน
30	ศ 11 ก.ย. 58 09.30 - 10.30 น.	1/60	การคุ้มครองการละเมิดสิทธิ	ส 2.1 ป. 5/2	แบบเรียนสังคมฯ ใบความรู้/ใบงาน
31	พ 16 ก.ย. 58 12.30 - 13.30 น.	1/60	วัฒนธรรมไทยต่อการดำเนินชีวิต	ส 2.1 ป. 5/3	แบบเรียนสังคมฯ ใบความรู้/ใบงาน
32	ศ 18 ก.ย. 58 09.30 - 10.30 น.	1/60	ภูมิปัญญาท้องถิ่น	ส 2.1 ป. 5/4	แบบเรียนสังคมฯ ใบความรู้/ใบงาน
33	พ 23 ก.ย. 58 12.30 - 13.30 น.	1/60	การปกครองส่วนท้องถิ่น	ส 2.1 ป. 5/1 ป. 5/3	แบบเรียนสังคมฯ ใบความรู้/ใบงาน
34	ศ 25 ก.ย. 58 09.30 - 10.30 น.	1/60	ผู้บริหารท้องถิ่น	ส 2.1 ป. 5/2	แบบเรียนสังคมฯ ใบความรู้/ใบงาน
35	พ 30 ก.ย. 58 12.30 - 13.30 น.	1/60	ทบทวน/ประเมินผล		แบบประเมินผล

มาตรฐานการเรียนรู้ / ตัวชี้วัด

รายวิชา **สังคมศึกษา**
รหัสวิชา ส15101
เวลา 35 ชั่วโมง

สาระที่ 1 ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม

มาตรฐานการเรียนรู้ ส 1.1 รู้และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ ศาสดา หลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนา
ที่ตนนับถือและศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ถูกต้อง ยึดมั่นและปฏิบัติตามหลักธรรมเพื่อ
อยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

- ตัวชี้วัด** ส 1.1 ป. 5/1 วิเคราะห์ความสำคัญของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือในฐานะที่เป็น มรดก
ทางวัฒนธรรม และหลักในการพัฒนาชาติไทย
- ส 1.1 ป. 5/2 สรุปรูปพุทธประวัติตั้งแต่เสด็จกรุงกบิลพัสดุ์ จนถึงพุทธกิจสำคัญหรือประวัติศาสดา
ที่ตนนับถือตามที่กำหนด
- ส 1.1 ป. 5/3 เห็นคุณค่าและประพจน์ตนตามแบบอย่างการดำเนินชีวิตและข้อคิดจากประวัติ
สาวก ชาดก เรื่องเล่าและศาสนิกชนตัวอย่างตามที่กำหนด
- ส 1.1 ป. 5/4 อธิบายองค์ประกอบและความสำคัญของพระไตรปิฎกหรือคัมภีร์ของศาสนาที่ตน
นับถือ
- ส 1.1 ป. 5/5 แสดงความเคารพพระรัตนตรัยและปฏิบัติตามไตรสิกขาและหลักธรรมโอวาท 3
ในพระพุทธศาสนา หรือหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด
- ส 1.1 ป. 5/6 เห็นคุณค่าและสวดมนต์ แผ่เมตตาที่มีสติที่เป็นพื้นฐานของสมาธิในพระพุทธศาสนา
หรือการพัฒนาจิตตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด
- ส 1.1 ป. 5/7 ปฏิบัติตนตามหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือ เพื่อการพัฒนาตนเองและสิ่ง
แวดล้อม

มาตรฐานการเรียนรู้ ส 1.2 เข้าใจ ตระหนักและปฏิบัติตนเป็นศาสนิกชนที่ดี และธำรงรักษาพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ

- ตัวชี้วัด** ส 1.2 ป. 5/1 ยกตัวอย่างและปฏิบัติตนตามสถานภาพ บทบาทสิทธิเสรีภาพและหน้าที่ในฐานะพลเมืองดี
- ส 1.2 ป. 5/2 เสนอวิธีการปกป้องคุ้มครองตนเองหรือผู้อื่นจากการละเมิดสิทธิเด็ก
- ส 1.2 ป. 5/3 เห็นคุณค่าวัฒนธรรมไทยที่มีผลต่อการดำเนินชีวิตในสังคมไทย
- ส 1.2 ป. 5/4 มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และเผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่นของชุมชน

สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม

มาตรฐานการเรียนรู้ ส 2.1 เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงาม และธำรงรักษาประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทย และสังคมโลกอย่างสันติสุข

- ตัวชี้วัด** ส 2.1 ป. 5/1 ยกตัวอย่างและปฏิบัติตนตามสถานภาพ บทบาทสิทธิเสรีภาพและหน้าที่ในฐานะพลเมืองดี
- ส 2.1 ป. 5/2 เสนอวิธีการปกป้องคุ้มครองตนเองหรือผู้อื่นจากการละเมิดสิทธิเด็ก
- ส 2.1 ป. 5/3 เห็นคุณค่าวัฒนธรรมไทยที่มีผลต่อการดำเนินชีวิตในสังคมไทย
- ส 2.1 ป. 5/4 มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และเผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่นของชุมชน

มาตรฐานการเรียนรู้ ส 2.2 เข้าใจระบบการเมืองการปกครองในสังคมปัจจุบัน ยึดมั่น ศรัทธา และธำรงรักษาไว้ซึ่งการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

- ตัวชี้วัด** ส 2.2 ป. 5/1 อธิบายโครงสร้างอำนาจหน้าที่และความสำคัญของการปกครองส่วนท้องถิ่น
- ส 2.2 ป. 5/2 ระบุบทบาท หน้าที่ และวิธีการเข้าดำรงตำแหน่งของผู้บริหารท้องถิ่น
- ส 2.2 ป. 5/3 วิเคราะห์ประโยชน์ที่ชุมชนจะได้รับจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

คำอธิบายรายวิชา

รายวิชา **สังคมศึกษา**

รหัสวิชา ส15101

วิเคราะห์ความสำคัญของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ ในฐานะที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม และหลักในการพัฒนาชาติไทย สรุปรพุทธประวัติตั้งแต่เสด็จกรุงกบิลพัสดุ์ จนถึงพุทธกิจสำคัญหรือประวัติ ศาสดาที่ตนนับถือตามที่กำหนด เห็นคุณค่าและประวัติตนตามแบบอย่างการดำเนินชีวิตและข้อคิดจาก ประวัตินสาวก ชาดก เรื่องเล่าและศาสนิกชนตัวอย่างตามที่กำหนดอธิบายองค์ประกอบและความสำคัญของ พระไตรปิฎก หรือคัมภีร์ของศาสนาที่ตนนับถือ แสดงความเคารพพระรัตนตรัยและปฏิบัติตามไตรสิกขาและ หลักธรรมโอวาท 3 ในพระพุทธศาสนาหรือหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด เห็นคุณค่าและ สวดมนต์ แผ่เมตตา มีสติที่เป็นพื้นฐานของสมาธิในพระพุทธศาสนาหรือการพัฒนาจิตตามแนวทางของศาสนา ที่ตนนับถือตามที่กำหนดปฏิบัติตนตามหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือเพื่อการพัฒนาตนเองและสิ่งแวดล้อม จัดพิธีกรรมตามศาสนาที่ตนนับถืออย่างเรียบง่าย มีประโยชน์ และปฏิบัติตนถูกต้อง ปฏิบัติตนในศาสนพิธี พิธีกรรมและวันสำคัญทางศาสนาตามที่กำหนดและอภิปรายประโยชน์ที่ได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรม มีมรรยาทของความเป็นศาสนิกชนที่ดี ตามที่กำหนด

โดยใช้กระบวนการทางสังคมศาสตร์ การฝึกด้านทักษะกระบวนการคิดวิเคราะห์ การจัดการและ การปฏิบัติ กระบวนการกลุ่ม การอภิปราย เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความคิด ความเข้าใจ รักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย มุ่งมั่นในการทำงาน มีจิตสาธารณะ คุณค่าของการนำความรู้ไปใช้ ประโยชน์ในการดำเนินชีวิต

ยกตัวอย่างและปฏิบัติตนตามสถานภาพ บทบาท สิทธิ เสรีภาพและหน้าที่ในฐานะพลเมืองดี เสนอ วิธีการปกป้องคุ้มครองตนเองหรือผู้อื่น จากการละเมิดสิทธิเด็ก เห็นคุณค่าวัฒนธรรมไทยที่มีผลต่อการดำเนิน ชีวิตในสังคมไทยมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และเผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่นของชุมชน อธิบายโครงสร้างอำนาจ หน้าที่และความสำคัญของการปกครองส่วนท้องถิ่นระบอบบทบาทหน้าที่และวิธีการเข้าดำรงตำแหน่งของผู้บริหาร ท้องถิ่น วิเคราะห์ประโยชน์ที่ชุมชนจะได้รับจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

โดยใช้กระบวนการทางสังคมศาสตร์ การฝึกด้านทักษะกระบวนการคิด การแก้ปัญหาการเรียนรู้ การจัดการและการปฏิบัติ การสืบค้น กระบวนการกลุ่ม การอภิปราย บทบาทสมมุติ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความคิด ความเข้าใจ เรียนรู้อย่างมีความสุขและเห็นคุณค่าของการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ในการดำเนินชีวิต เป็นพลเมืองดีของประเทศชาติและสังคมโลกตัวชี้วัด

อธิบายปัจจัยการผลิตสินค้าและบริการ ประยุกต์ใช้แนวคิดของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการ ทำกิจกรรมต่างๆ ในครอบครัว โรงเรียนและชุมชน อธิบายหลักการสำคัญและประโยชน์ของสหกรณ์ อธิบาย บทบาทหน้าที่เบื้องต้นของธนาคาร จำแนกผลดี ผลเสียของการกู้ยืม

โดยใช้กระบวนการ การฝึกด้านทักษะกระบวนการคิด การจัดการและการปฏิบัติ กระบวนการกลุ่ม การอภิปราย บทบาทสมมุติ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความคิด ความเข้าใจ มีวินัย ซื่อสัตย์สุจริต อยู่อย่างพอเพียง เห็นคุณค่าของการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ในการดำเนินชีวิต

รู้ตำแหน่ง (พิกัดภูมิศาสตร์ ละติจูด ลองจิจูด) ระยะ ทิศทางของภูมิภาคของตนเอง ระบุลักษณะภูมิลักษณะที่สำคัญในภูมิภาคของตนเองในแผนที่ อธิบายความสัมพันธ์ของลักษณะทางกายภาพกับลักษณะทางสังคมในภูมิภาคของตนเอง วิเคราะห์สภาพแวดล้อม ทางกายภาพที่มีอิทธิพลต่อลักษณะการตั้งถิ่นฐานและการย้ายถิ่นของประชากรในภูมิภาค อธิบายอิทธิพลของสิ่งแวดล้อม ทางธรรมชาติ ที่ก่อให้เกิดวิถีชีวิตและการสร้างสรรค์วัฒนธรรมในภูมิภาค นำเสนอตัวอย่างที่สะท้อนให้เห็นผลจากการรักษาและการทำลายสภาพแวดล้อมและเสนอแนวคิดในการรักษาสภาพแวดล้อมในภูมิภาค

โดยใช้กระบวนการ การฝึกด้านทักษะกระบวนการคิด การแก้ปัญหาคำถาม การจัดการและการปฏิบัติ การสืบค้น กระบวนการกลุ่ม การอภิปราย เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความคิด ความเข้าใจรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ใฝ่เรียนรู้ และเห็นคุณค่าของการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ในการดำเนินชีวิต เป็นพลเมืองดีของประเทศชาติและสังคมโลก

รหัสตัวชี้วัด

ส 1.1	ป. 5/1	ป. 5/2	ป. 5/3	ป. 5/4	ป. 5/5	ป. 5/6	ป. 5/7
ส 1.2	ป. 5/1	ป. 5/2	ป. 5/3				
ส 2.1	ป. 5/1	ป. 5/2	ป. 5/3	ป. 5/4			
ส 2.2	ป. 5/1	ป. 5/2	ป. 5/3				
ส 3.1	ป. 5/1	ป. 5/2	ป. 5/3				
ส 3.2	ป. 5/1	ป. 5/2					
ส 5.1	ป. 5/1	ป. 5/2	ป. 5/3				
ส 5.2	ป. 5/1	ป. 5/2	ป. 5/3				

รวมทั้งหมด 28 ตัวชี้วัด

โครงสร้าง รายวิชา

รายวิชา **สังคมศึกษา**

รหัสวิชา ส15101

เวลา 35 ชั่วโมง

หน่วยที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
1	ศาสนาของเรา	ส 1.1 ป. 5/1 ป. 5/2	- พุทธศาสนามีความสำคัญต่อสังคมไทยเพราะเป็นรากฐานของวัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตของพุทธศาสนิกชน การศึกษาพุทธประวัติจะทำให้ได้แบบอย่างที่ดีของพระพุทธเจ้าได้ปฏิบัติในการดำเนินชีวิต	8	15
2	คนดีศรีพุทธศาสนา	ส 1.1 ป. 5/3	- พุทธสาวกเป็นแบบอย่างที่ดีควรยกย่องและนำมาเป็นแบบอย่างชาดกเป็นเรื่องราวในอดีตชาติของพระพุทธเจ้าซึ่งให้ข้อคิดและพุทธศาสนิกชนตัวอย่างควรนำมาเป็นแบบอย่างที่ดี	3	10
3	หลักธรรมนำชีวิต	ส 1.1 ป. 5/4 ป. 5/5 ป. 5/6	- พระรัตนตรัยเป็นสิ่งเคารพสูงสุดในพระพุทธศาสนา ไตรสิกขาเป็นหลักพัฒนาตนเอง พุทธศาสนาสู่ภาคปฏิบัติเป็นคำสอน ศาสนาทุกศาสนามีหลักคำสอนและหลักปฏิบัติที่สอนให้ศาสนิกชนทุกคนเป็นคนดี	10	15
4	วิถีธรรมวิถีพุทธ	ส 1.2 ป. 5/1 ป. 5/2 ป. 5/3	- การจัดพิธีกรรมทางพุทธศาสนาควรคำนึงถึงความประหยัด เรียบง่ายมีประโยชน์และถูกต้องตามหลักศาสนา ทุกศาสนามีพิธีกรรมที่ให้ศาสนิกชนปฏิบัติให้สอดคล้องกับหลักคำสอน	3	10
5	การบริหารจิต เจริญปัญญา	ส 1.2 ป. 5/6	- การบริหารจิตเจริญปัญญาเป็นสิ่งที่ช่วยพัฒนาตนเองให้มีสติ สุขภาพทางจิตที่มีดำเนินชีวิตด้วยความไม่ประมาท	2	5

หน่วยที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
6	พลเมืองดีตามวิถี ประชาธิปไตย	ส 2.1 ป. 5/1 ป. 5/2 ป. 5/3 ป. 5/4 ส 2.2 ป. 5/1 ป. 5/2	- ประเทศไทยมีการปกครองในระบบประชาธิปไตยโดยมี พระมหากษัตริย์เป็นประมุขประชาชนเข้ามีส่วนร่วมการ ปกครองภายใต้กฎหมายเป็นข้อบังคับควบคุมสมาชิกใน สังคมปฏิบัติตามเพื่อให้เกิดความสงบสุขในสังคม	9	15
กลางภาค					10
สอบปลายภาค					20
รวมตลอดภาคเรียน					100

แผนการจัดการเรียนรู้

รายวิชา สังคมศึกษา

รหัสวิชา ส15101

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1

เรื่อง **ศาสนาของเรา**

เวลา 8 ชั่วโมง

1. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ 1 ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม

มาตรฐานการเรียนรู้ ส 1.1 รู้และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ ศาสดาหลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือและศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ถูกต้อง ยึดมั่น และปฏิบัติตามหลักธรรมเพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

ตัวชี้วัด ส 1.1 ป. 5/1 วิเคราะห์ความสำคัญของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือในฐานะที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรมและหลักในการพัฒนาประชาธิปไตย

ส 1.1 ป. 5/2 สรุปรูปพุทธประวัติตั้งแต่เสด็จกรุงกบิลพัสดุ์จนถึงพุทธกิจสำคัญ หรือประวัติศาสดาที่ตนนับถือตามที่กำหนด

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. บอกความสำคัญของศาสนาที่มีผลต่อการพัฒนาชาติไทยได้
2. บอกพุทธประวัติตั้งแต่เสด็จกรุงกบิลพัสดุ์ถึงพุทธกิจสำคัญได้

3. สาระสำคัญ

พุทธศาสนามีความสำคัญต่อสังคมไทยเพราะเป็นรากฐานของวัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตของพุทธศาสนิกชน การศึกษาพุทธประวัติจะทำให้ได้เป็นอย่างดีที่ดีของพุทธเจ้าได้ปฏิบัติในการดำเนินชีวิต

4. สาระการเรียนรู้

ความรู้

1. ความสำคัญของศาสนา (พุทธศาสนา)
2. พุทธประวัติ (ตอนโปรดพุทธบิดา, ตอนพุทธกิจ)

ทักษะ/กระบวนการ

1. สืบค้นข้อมูล - อธิบาย
2. สืบค้นข้อมูล - วิเคราะห์ข้อมูลจากภาพและประเด็นสำคัญ

เจตคติ คุณธรรม จริยธรรม

1. เห็นความสำคัญของศาสนาในการดำเนินชีวิต
2. เห็นคุณค่าและความสำคัญของวัฒนธรรมและประเพณีไทย
3. เห็นความสำคัญของการมีส่วนร่วมในการปกครองระบอบประชาธิปไตย

5. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

ความสามารถในการคิด

6. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

รักความเป็นไทย

7. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน แผนผังความคิด ความสำคัญของศาสนา, วันวิสาขบูชา

การประเมินผลชิ้นงานหรือภาระงาน

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	4 (ดีมาก)	3 (ดี)	2 (พอใช้)	1 (ปรับปรุง)
1. การลงข้อมูล	ข้อมูลครบถ้วนและถูกต้อง	ข้อมูลทุกอย่างครบถ้วนเป็นส่วนใหญ่	ข้อมูลไม่ครบแต่ถูกต้อง	ข้อมูลไม่ครบไม่ตรงประเด็น
2. การใช้ภาษา	ใช้ภาษาถูกต้องไม่ผิด	ใช้ภาษาถูกต้องผิดไม่เกิน 2 ที่	ใช้ภาษาถูกต้องผิดไม่เกิน 4 ที่	ใช้ภาษาผิดเกิน 4 ที่
3. การเลือกใช้ผังความคิด	รูปแบบเหมาะสมกับเนื้อหา	รูปแบบเหมาะสม	รูปแบบเหมาะสม	รูปแบบไม่เหมาะสม
4. การนำเสนอ	ครบถ้วนตรงตามประเด็นและเวลา	ครบถ้วนและไม่ตรงเวลา	ไม่ครบถ้วนแต่ตรงเวลา	ไม่ครบถ้วนและไม่ตรงเวลา

8. กิจกรรมการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ 1 แนะนำสาระการเรียนรู้

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถสรุปสาระการเรียนรู้โดยภาพรวมวิชาสังคมศึกษาที่ต้องศึกษาในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 ได้โดยสังเขป
2. นักเรียนสามารถบอกเกณฑ์การวัดและประเมินผลในรายวิชาสังคมศึกษาได้ถูกต้อง
3. นักเรียนร่วมกันนำเสนอข้อตกลงในการเรียนรู้ตลอดมามีการศึกษา 2558 ได้

กิจกรรมการเรียนรู้ชั่วโมงที่ 1

1. ครูอธิบายโครงสร้างเกณฑ์การวัดและประเมินผลของสาระเรียนรู้ที่นักเรียนต้องศึกษาในรายวิชาสังคมศึกษา ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558
2. ครูและนักเรียนร่วมกันข้อตกลงในการทำกิจกรรมการเรียนรู้การสอนวิชาสังคมศึกษาในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 (ตัวอย่างข้อตกลงในสไลด์)
3. ครูถามถึงเป้าหมายหรือจุดมุ่งหมายของนักเรียน ในการเรียนวิชาสังคมศึกษา
4. นักเรียนกำหนดทดสอบก่อนเรียน (ในสไลด์)
5. ครูเฉลยแบบทดสอบก่อนเรียนโดยให้นักเรียนแลกเปลี่ยนสับกันตรวจเพื่อประเมินผลการเรียนรู้ก่อนเรียน

ชั่วโมงที่ 2 พุทธประวัติ

จุดประสงค์การเรียนรู้

- เล่าพุทธประวัติพอสังเขปได้

กิจกรรมการเรียนรู้ชั่วโมงที่ 2

- ขั้นนำ**
1. ให้นักเรียนดูภาพพุทธประวัติ (จากสไลด์) เช่น ประสูติ บำเพ็ญทุกรกิริยา มารผจญ บัวสี่เหล่า ให้นักเรียนร่วมกันบอกชื่อและอธิบายเหตุการณ์ของภาพ
 2. อาสาสมัครนักเรียนเล่าพุทธประวัติโดยสังเขป
- ขั้นสอน**
1. ให้นักเรียนได้ชม VDO พุทธประวัติ (โดยสังเขปตั้งแต่ประสูติ - ปรีณิพพาน)
 2. นักเรียนร่วมกันตอบคำถาม / เล่าพุทธประวัติโดยสังเขปได้
 3. นักเรียนร่วมกันเขียนเส้นเวลาตามช่วงเหตุการณ์สำคัญในพุทธประวัติ
- ขั้นสรุป**
- ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปพุทธประวัติด้วยการอภิปรายเพิ่มเติมเส้นเวลาพุทธประวัติ

ชั่วโมงที่ 3 วันวิสาขบูชา

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. บอกความสำคัญของวันวิสาขบูชาได้
2. บอกสิ่งที่ควรปฏิบัติในวันวิสาขบูชาได้

กิจกรรมการเรียนรู้ชั่วโมงที่ 3

ขั้นนำ นำภาพข่าวเกี่ยวกับกิจกรรมวันวิสาขบูชาที่ทางราชการหรือทางวัดต่างๆ ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับงานวันวิสาขบูชา ทำอย่างไร ที่ไหน เมื่อไร เพื่อประโยชน์อย่างไร (ภาพข่าวให้ดูจากสไลด์)

- ขั้นสอน**
1. ให้นักเรียนชม VDO วันวิสาขบูชา
 2. จาก VDO วันวิสาขบูชา แห่ให้นักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม
กลุ่มที่ 1 เขียนแผนผังความคิด วันวิสาขบูชา (ความเป็นมา, ตรงกับวันอะไร, ความสำคัญ, กิจกรรมที่ควรทำในวันวิสาขบูชา, สิ่งที่ชาวพุทธได้รับจากวันวิสาขบูชา)
กลุ่มที่ 2 ให้นักเรียนเขียนแผนผังรูปภาพหรือแสดงบทบาทสมมติเกี่ยวกับสิ่งที่ควรปฏิบัติในวันวิสาขบูชา
 3. ร่วมกันอภิปรายเพิ่มเติม

ขั้นสรุป นักเรียนร่วมกันเขียนแผนผังความคิด วันวิสาขบูชา ให้สมบูรณ์นำเสนอหน้าชั้นเรียน

ชั่วโมงที่ 4 - 5 พุทธประวัติ (โปรดพุทธบิดา - พุทธกิจสำคัญ)

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. บอกพุทธประวัติตอนเสด็จกรุงกบิลพัสดุ์-พุทธกิจสำคัญ
2. วิเคราะห์หลักธรรมหรือข้อคิดจากพุทธประวัติตอนเสด็จกรุงกบิลพัสดุ์-พุทธกิจสำคัญได้
3. นำหลักธรรมจากพุทธประวัติตอนเสด็จกรุงกบิลพัสดุ์ - พุทธกิจสำคัญไปใช้ในชีวิตรประจำวันได้

กิจกรรมการเรียนรู้ชั่วโมงที่ 4 - 5

1. ให้นักเรียนดูภาพพุทธประวัติ (จากสไลด์) ได้แก่ ประสูติ ออกผนวชบำเพ็ญทุกรกิริยา ปัญจวัคคีย์ ตรัสรู้ ปรีนิพพาน
2. ให้นักเรียนอภิปรายภาพที่กำหนดให้
3. แบ่งนักเรียนออกเป็น 4 กลุ่ม ร่วมกันวาดภาพพุทธประวัติตอนที่เห็นร่วมกันและวิเคราะห์ข้อคิดหรือคุณธรรมที่ได้จากภาพพุทธประวัติที่นำเสนอ
4. นำเสนอผลงานของกลุ่มหน้าชั้นเรียน แล้วเรียงลำดับเนื้อหาของพุทธประวัติจากภาพผลงานนักเรียน
5. ให้นักเรียนชม VDO พุทธประวัติตอนเสด็จกรุงกบิลพัสดุ์ - พุทธกิจสำคัญ
6. ร่วมกันอภิปรายเนื้อหา ข้อคิดจากพุทธประวัติตอนเสด็จกรุงกบิลพัสดุ์ - พุทธกิจสำคัญ
7. ให้นักเรียนนำข้อคิดหรือหลักธรรมที่ได้จากพุทธประวัติตอนเสด็จกรุงกบิลพัสดุ์ - พุทธกิจสำคัญ
8. นักเรียนนำเสนอผลงานของนักเรียนหน้าชั้นเรียน
9. นักเรียนร่วมกันสรุปข้อคิดจากพุทธประวัติตอนเสด็จกรุงกบิลพัสดุ์ - พุทธกิจสำคัญ (เป็นแผนผังความคิดรวมทุกคน)

ชั่วโมงที่ 6 - 7

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. บอกประวัติของศาสนา คริสต์ อิสลาม พราหมณ์ - ฮินดูได้
2. บอกหลักธรรมที่สำคัญของศาสนา คริสต์ อิสลาม พราหมณ์ - ฮินดูได้
3. สามารถนำหลักธรรมของศาสนาต่างๆ มาใช้ในชีวิตประจำวันได้

กิจกรรมการเรียนรู้ชั่วโมงที่ 4 - 5

1. ถ้ากล่าวถึงศาสนาคริสต์ ศาสนาอิสลาม ศาสนาพราหมณ์ - ฮินดู นักเรียนจะนึกถึงอะไรบ้าง (ไม้กางเขน โบสถ์ การละหมาด ถือศีลลอด)
2. ให้นักเรียนดูภาพพระศาสนา ศาสนิกชน พิธีกรรม (จากสไลด์) ของศาสนาคริสต์ศาสนาอิสลาม ศาสนาพราหมณ์ - ฮินดู
3. ร่วมกันอภิปรายถึงชื่อและความสำคัญของภาพเกี่ยวกับศาสนาคริสต์ ศาสนาอิสลาม และศาสนาพราหมณ์ - ฮินดู ที่มีผลต่อคนไทย และมีผลต่อชีวิตประจำวัน
4. ให้นักเรียนแบ่งออกเป็น 3 กลุ่มเพื่อศึกษาประวัติของศาสนา คำสอนของแต่ละศาสนาแล้วแสดงผลงานตามกลุ่มของตนตกลงกัน เช่น บทบาทสมมุติ ภาพวาด
5. นักเรียนนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน
6. นักเรียนชม VDO ประวัติของศาสนาคริสต์ หรือศาสนาอิสลาม ศาสนาพราหมณ์-ฮินดู
7. ให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายเพิ่มเติมประวัติของศาสนาคริสต์ ศาสนาอิสลาม และศาสนาพราหมณ์ - ฮินดู
8. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันวิเคราะห์หลักคำสอนของศาสนาอื่นเปรียบเทียบกับพุทธศาสนาที่มีหลักคำสอนที่คล้ายคลึงกัน

ชั่วโมงที่ 8

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. บอกความสำคัญของศาสนาได้
2. บอกศาสนาที่มีอยู่ในประเทศไทยได้

กิจกรรมการเรียนรู้ชั่วโมงที่ 8

ขั้นนำ ให้นักเรียนดูภาพจากสไลด์ พระสงฆ์แสดงธรรม, ประเพณีแห่เทียนพรรษา, ประเพณีลอยกระทง, ทำบุญขึ้นบ้านใหม่ ร่วมกันแสดงความคิดเห็น ว่าเป็นประเพณีใด มีความสำคัญอย่างไรเกี่ยวกับข้องกับพุทธศาสนาอย่างไร

- ขั้นสอน**
1. ให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำคัญของศาสนา
 2. ให้อุภาพเกี่ยวกับการบวช มีขั้นตอน เกี่ยวกับศาสนาอย่างไร บวชเข้ามีผลอย่างไรต่อวิถีชีวิตของคนไทย
 3. ให้นักเรียนร่วมกันเขียนแผนผังความคิดเกี่ยวกับประเพณี หรือวิถีชีวิตของคนไทย ที่เกี่ยวข้องกัพระพุทธศาสนา

- ขั้นสรุป**
1. นำเสนอแผนผังความคิด
 2. อภิปรายเพิ่มเติมให้ครบตรงความประเด็น

9. สื่อและแหล่งการเรียนรู้

1. สไลด์ความรู้
2. VDO ความรู้ตอนเสด็จกรุงกบิลพัสดุ์
3. VDO พุทธกิจสำคัญ
4. หนังสือแบบเรียน

10. การวัดและการประเมินผลการเรียนรู้

สิ่งที่วัด

1. ใบงาน/คำตอบ
2. แผนผังความคิด

วิธีการวัด

1. ตรวจใบงาน/ตอบคำถาม
2. ตรวจแผนผังความคิด

เครื่องมือวัด

1. ใบงาน
2. แบบประเมินการเขียนแผนผังความคิด

เกณฑ์การวัด

1. ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์
2. ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์

11. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

ปัญหาและอุปสรรค

ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไข

.....
.....
.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

12. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....
.....
.....
.....

ลงชื่อ.....ผู้บริหาร

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

บรรณานุกรม

- กวี วรกวิน และคณะ. (2555). **สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม**. กรุงเทพฯ : พัฒนาคุณภาพวิชาการ.
- จงจรัส แจ่มจันทร์. (ม.ป.ป.). **พุทธศาสนา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5**. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์.
- ทองดี สุรเตโช. (2551). **พุทธศาสนา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : สถาบันสื่อธรรม.
- พระระพีพันธุ์ พุทธิสารโร และคณะ. (2553). **พุทธศาสนา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5**. กรุงเทพฯ : พัฒนาคุณภาพวิชาการ.
- เยาวลักษณ์ อักษร และคณะ. (ม.ป.ป.). **คุณธรรม จริยธรรม สามัคคีธรรม**. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์.
- สุรีย์ มีผลกิจ. (2550). **คุณธรรม จริยธรรม สามัคคีธรรม**. กรุงเทพฯ : บริษัทคอมฟอร์ม.